

Zpráva o průběhu Expedice - NORSKO 2011

- 1) Expedice proběhla dle zpracovaného plánu, absolvovali jsem všechny plánované cíle.
- 2) Celá akce byla z norské strany velmi dobře organizovaná, díky našim norským přátelům, jmenovitě Eivid Hagen, Harestua, klub Hadeland O-lag. Měli jsme zajištěno ubytování, dopravu, dílčí stravování. Na jednotlivé expediční dny = prostory závodů byli přizváni další norští O-přátelé a místní pamětníci, kteří nám předali své osobní vzpomínky, názory, i zajímavé historické materiály. Do Expedice nebylo „oficiálně“ zapojeno IOF nebo NOF – vše bylo založeno na aktivitách našeho norského kamaráda a jeho kontaktech.
- 3) **Zásadní závěr Expedice.** Osobními rozhovory jsme si ověřili, že ani v Norsku ani ve Skandinávii neexistuje něco jako COH = programový a trvalý zájem o historii OB v CZE i ve světě. V Norsku existují pamětníci, kteří mají své „soukromé“ event. klubové archivy, rádi se s tím „pochlubí“, ale nějaké centrální zpracování těchto archivů není. Místní historici nemají informace, zda někdo ze Skandinávie se problematikou historie OB komplexně zpracovává a prezentuje. To odpovídá i mým osobním poznatkům. V roce 1990 jsem byl na pozvání generálního sekretáře IOF L. Levina týden na stáži v sídle IOF – Sollentuna. Navštívili jsme i SOFT (SWE) a jeho archiv, který je kvalitně a odborně zpracován, ale využití prakticky žádné. Tomu odpovídá i naše korespondence se sekretariátem IOF 2011 a jejich požadavek na zapůjčení historických fotografií event. materiálů ke speciálnímu výtisku „Orienteering World – 50. let“. COH vyhovělo tomuto požadavku, některé fotografie byly použity. IOF tato foto k dispozici nemá.
- 4) Dokumentační materiály - pro potřeby COH, MJVM event. ČSOS jsme z norské strany získali historické i současné O publikace a další materiály – cca 12 ks. Např. jednu z prvních publikací týkající se OB „Orienteering och camping“, SWE, Stockholm 1925, dále originál publikace „Kart, Kompass, Orientering“ NOR 1947, která byla u nás přeložena – Bratislava 1958 - jedna z prvních publikací o OB.
- 5) Mapové podklady – získali jsem cca 25 ks aktuálních norských map navštívených prostorů. Databáze – 90. léta až po současnost – dle možností norských přátel. Bylo skutečně mapově velmi zajímavé provádět v reálu „rekognoskaci“ dnešního terénu, s vazbou na původní mapy a mapy současné. Konfrontace dnešního terénu a situace s původními mapami a jejich zpracováním – nebylo to vždy jednoduché.
- 6) Návštěva firmy EMIT, Oslo
Vedení firmy bylo velmi vstřícné, věnovali nám dostatek času a informací. Seznámili nás s principy a novinkami jejich produkce. Jejich systém je odlišný od systému SI, mají již funkční bezdotykový záznam průběhu závodníka – asi vhodný pro LOB. Do našich sbírek jsme přivezl cca 15 jejich „čipů“ a dalších vzorků jejich výrobků.
- 7) Naše další aktivity:
 - a) prostor Nordbykollen (nedaleko Drammen) – originál mapy Nordbykollen 1948, černobílá, mapař Per Wang + mapa Nordbykollen 1988. Průvodce Bernt O. Myrvodl. Byla to naše první konfrontace staré a nové mapy, bez předem stanovených kontrol.
 - b) prostor Grottum – prostor 1. OB na světě, 31.10.1897. Start „Grøttum“, kontrola č. 1 „Finnerud“ a kontrola č. 3 „Slagteren“. Naše skupina měla 15 členů – T. Christensen lokální O-historik a autor O-publikací, Håvard Tveite, předseda mapové komise IOF. „Docela mne to zajímá“ = jeho vyjádření. Pak další orientáči apod. Příjemná hostitelka, paní Grøttum, 71 let, dříve aktivní orientáčka a lyžařka nám připravila krásné přivítání a pohoštění. Po návratu z terénu proběhla u Ester neformální a bohatá orientační diskuze.

- c) prostor Furuholmen 1941, vznik první orientační mapy. Důvod – tehdy, za války, již byli v Norsku Němci, samozřejmě „zakázali“ všechny norské sporty, včetně orientáků – Noři byli bez map. Kristopffer Staver, klub IL Tryving tehdy dostal úkol, uspořádat na podzim noční závod. Protože tehdejší norskou „lesní mapu“ neměl v dostatečném počtu, tak se svými zkušenostmi a za pomoci kamarádů vytvořil první O-mapu na světě. My jsme měli k dispozici originál a mapu stejného prostoru z roku 1994. Doprovod – jeho syn Leif. V terénu jsme absolvovali dvě původní kontroly. Problémy „konfrontace“ staré a nové mapy – opět pro orientáka velmi zajímavé.
- d) prostor 1. EOC 1962, NOR. Løten, statek Kolboden. Také TCH účast – Burýšková, Dvořáková, Zemánek, Novotný – vedoucí výpravy Hlaváček. Doprovázeli nás Ingrid Bjørke a Ole Lien, tehdejší mladí organizátoři — velmi vstřícný přístup. Připravili pro nás spoustu velmi zajímavých materiálů – cca 40 foto (osobní album), mapu prvních „mistrovských štafet“ (ještě neoficiální), závodní mapu s postupy vítěze Magne Lystada (NOR) apod. Hovořili jsme i s místními obyvateli, kteří sice „orientáky“ nežijí, ale jejich vzpomínky byly také zajímavé. Hledali a našli jsme několik původních kontrol z EOC 1965 dle mapy z roku 1985. Při konečném zpracování prezentace byly použity i osobní vzpomínky Bohumila Zemánka.
- e) prostor NOM Eiker 1965 – na tehdejší dobu velmi kvalitní a progresivní mapa, mapař Knut Valstad, tehdy „uznávaná mapová špička“, – viz text Bern O. Myrvold. Opět skupina 10 orientáků, mimo jiné i Morten Berglia, světový medailista z 90. let. Doprovod - Hans Bakken, jeden ze stavitelů tratí NOM 1965, lokální historik, oba členové klubu Eiker O-Lag. K dispozici byla upravená kopie originální mapy (Hans) a mapa části prostoru z roku 2005. Absolvovali jsme 2 z původních 4. kontrol, docela obtížný norský terén – mapařský i orientační zážitek. Po návratu jsme odjeli na klubovou chatu Eiker O-lag, kde opět proběhla orientační beseda - klubové kronika, mapy a další.
- f) prostor Oppsal, okraj města Oslo. K dispozici originál mapy 1950, Knut Valstad, dále mapa Oppsal 2005 – dohledání daných kontrol. Průvodce Eivind Hagen. Velmi náročný terén – 500 m od posledních paneláků Osla.

Kontrola č. 3 = poslední kontrola Expedice

- 8) Mimo uvedené prostory jsme navštívili nový Ski areál Holmenkollen včetně Ski muzea, Lillehammer – sportoviště ZOH 1994, Norské olympijské muzeum v Haakon Halle – velmi zajímavé. Dále některé další norské přírodní zajímavosti = poznávací záležitost.
- 9) Je zpracovaná základní prezentace přednášky (PowerPoint) o průběhu Expedice - možnost realizace pro zájemce. Prezentace je sestavena dle reálných návštěv jednotlivých prostor – základní text, mapy originální i aktuální se zakreslenými postupy, foto event. další dokumenty a turistické zajímavosti. Délka prezentace – cca 45 minut. Prezentaci je možno rozšířit – dle zájmů posluchačů.
- 10) Získané sbírkové předměty a dokumenty jsou již z 90% zařazeny do sbírkového fondu MJVM pro další možné využití.
- 11) Fotografická dokumentace – cca 600 ks foto, lokalizované, identifikované – vše je zařazeno do fotoarchivu OBMEDIA – MJVM Zlín.